

Förmögenheter

Vilka äger mer än sin villa?

Nettoförmögenhet med och utan reala tillgångar (framförallt villor och bostadsrätter), uppdelat på deciler. En decil är en tiondel av befolkningen, och den första decilen är alltså de 10 procent som äger minst.

Decil	Inkl reala	Exkl reala
1	-232 000	-321 000
2	-33 000	-90 000
3	0	-5 000
4	0	-3 000
5	14 000	-15 000
6	55 000	-27 000
7	144 000	-34 000
8	308 000	0
9	627 000	119 000
10	2 445 000	1 162 000

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 38

Topp 10 procent

10 procent av Sveriges befolkning äger 99 procent av alla hushållens börsnoterade aktier.

För aktiefonder är ägande inte särskilt mycket mer jämnt fördelat: 10 procent (inte nödvändigtvis helt desamma som de som äger aktierna) äger 83 procent av alla hushållens aktiefonder.

10 procent äger 75 procent av banktillgångarna. Totalt sett står de rikaste 10 procenten av befolkningen för 73,5 procent av nettoförmögenheten i Sverige.

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 36

Det var 8 procent av befolkningen i Sverige som betalade förmögenhetsskatt 1999. De kommuner där flest betalade förmögenhetsskatt var Danderyd (30 procent), Lidingö (23 procent), Täby (18 procent) och Lomma (18 procent). 5 800 ensamstående kvinnor, 6 100 ensamstående män och 23 000 sambeskattade hade en taxerad förmögenhet på mer än 4 miljoner kr.

Men, som SCB skriver, "kvaliteten på förmögenhetssuppgifterna är svår att bedöma eftersom stora delar av individernas tillgångar aldrig deklarerats".

SCB, Statistiska meddelanden IF 20 SM 0101, publicerad 010618, korrigerad 010817, ISSN 1403-1647, s 6

Topp 5 procent

5 procent av Sveriges befolkning äger 95 procent av alla hushållens börsnoterade aktier.

5 procent av äger nästan två tredjedelar, 66 procent, av alla hushållens aktiefonder.

5 procent äger 57 procent av banktillgångarna.

Totalt sett står de rikaste 5 procenten av befolkningen för 56 procent av nettoförmögenheten i Sverige.

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 36

Topp 1 procent

1 procent av Sveriges befolkning äger 76,4 procent av alla hushållens börsnoterade aktier.

1 procent av äger 29,2 procent av alla hushållens aktiefonder.

1 procent äger 25,6 procent av banktillgångarna.

Totalt sett står den rikaste procenten av befolkningen för 29,8 procent av nettoförmögenheten i Sverige.

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 36

Den rikaste procenten av Sveriges befolkning äger 30 procent av den totala nettoförmögenheten, och 76 procent av hushållens börsnoterade aktier.

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 35

Invånarna i Danderyd betalar 9 gånger så mycket kapitalsskatt och 11 gånger så mycket förmögenhetsskatt som genomsnittet för riket. Den genomsnittliga Danderydsbon betalar ca 38 000 kronor om året i kapitalsskatt och ca 11 000 kronor om året i förmögenhetsskatt.

Danderyds kommun 012019 i ett brev till de politiska partierna i riksdagen. Siffrorna avser 1999 års skatt.

Aktier som folkrörelse

Börsnoterade aktier, medelvärde för varje decil.

Decil	Aktievärde
1	3 000
2	1 000
3	0
4	0
5	1 000
6	3 000
7	8 000
8	15 000
9	32 000
10	521 000

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 38

Mellan 1997 och 1999 ökade hushållens innehav av aktier med 84 procent, från 281 miljoner till 517 miljoner. Samtidigt minskade andelen av befolkningen som direktägde aktier från 18,8 procent till 18,4 procent. De 10 procent av befolkningen som ägde mest ökade också sin andel av det totala värdet något, från 98,4 procent till 99,0 procent.

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 40

Wallenbergfamiljens ägardominans i de svenska storföretagen är unik. I inget annat land har en enda familj haft och har lika stor ekonomisk makt. Också de starka band som finns mellan svenska banker och storföretag är ovanliga internationellt.

Jerry Hagstrom: "To be, not to be seen. The mystery of Swedish business", 2001 / Finanstidningen 010919

Sveriges ekonomi

Grundtrygghet leder till fattigdom

De länder som har byggt sina socialförsäkringssystem på principer om generell välfärd (t ex Sverige och Norge) är betydligt mer jämlika än andra. De som istället går efter principen om grundtrygghet (t ex England, USA och Nederländerna) är tvärtom betydligt mer ojämlika.

Anders Berge m fl (red): "Välfärdsstat i brytningstid", Sociologisk Forskning: Supplement 1999, s 73

Sverige är enligt FN:s utvecklingsorganisation UNDP det land i världen som har den lägsta fattigdomen. Deras definition av fattigdom inkluderar såväl inkomstfattigdom som brister inom hälso- och utbildningsområdet och långtidsarbetslöshet.
HDR 2001 s 152

Det produktiva Sverige

Svensk industri hade den snabbaste produktivitetsökningen bland de ledande industriländerna mellan 1992 och 1997, enligt det amerikanska arbetsmarknadsdepartementet. Siffrorna för Sverige är betydligt starkare än för majoriteten av konkurrentländerna och högre än för de tidigare utpekade vändarna Storbritannien och Italien. Även om man ser längre tillbaka, på perioden 1980-1997, har Sverige en stark produktivitetsutveckling: tydligt snabbare än bl a USA och Tyskland. Inget annat land i Europa har haft så stor produktionsökning som Sverige under den perioden. Kostnadsutvecklingen utfaller också gynnsamt för den svenska industrins del. Per arbetstimme och producerad enhet sjönk lönekostnaderna - i nationell valuta - i Sverige med 2,1 procent mellan 1996 och 1997.
SvD 990521

Tillväxtens Sverige

Investmentbanken Merrill Lynch publicerade i september 2000 en granskning av 35 av världens mest utvecklade länder, där de kom fram till att inget annat land har större tillväxtpotential än Sverige de närmaste fem åren.
Aftonbladet 0001902

De senaste åren har Sveriges tillväxt varit högre än genomsnittet i såväl OECD som EU, samtidigt som inflationen varit en av de lägsta i industrivärlden.
Riksdagens finansutskott i november 2001 (2001/02:FiU1)

När kapitalet tar en större del...

1992 tog löntagarna 65,1 procent av förädlingsvärdet i västeuropa enligt OECD:s statistik. Siffran hade sjunkit till 61,6 procent år 1997.
Affärsvärlden 981209

...får lönerna en mindre

Hushållens genomsnittliga ekonomiska standard sjönk med nära 8 procent mellan 1991 och 1995. Barnfamiljerna är den familjetyp som har haft den största försämringen. Ensamstående föräldrar med två eller fler barn och samboende med tre eller fler barn har fått sin standard sänkt med cirka 10 procent.
Kommunal 1999 s 23

De fyra storbankerna i Sverige, SE-banken, Föreningssparbanken, Handelsbanken och Nordea, har 85 procent av marknaden.
Västerbottens-Kuriren 010226

Sverige - ett billigt val

I en studie av konsultfirman KPMG Bohlins i Kanada, som jämförde företagets kostnader i olika länder, kom Sverige på andra plats. Det var efter Kanada, men före USA, Storbritannien, Italien, Tyskland och Frankrike. Studien utgick från ett medelstort tillverkningsföretags totala kostnader under en tioårsperiod och i tre olika städer. I Sverige omfattade studien Göteborg, Malmö och Karlskoga.
Sverige excellerar med generellt låga kostnader. Bara på

el och transporter är man billigast, men sedan kommer en rad andraplatser med låga arbetskravskostnader, låg beskattning av företaget, goda avskrivningsmöjligheter osv.

Studien tog inte med beskattningen av privatpersoner, utan konstaterar att det egentligen inte har något med investeringsbeslut att göra.
DN mars 1998

1997 var Sverige det tredje mest populära EU-landet att investera i för amerikanska företag.
ETC #6/1998

Företagsskatten i Sverige motsvarar bara tre procent av BNP, vilket är bland de lägsta siffrorna i Europa.
Aftonbladet 020126

Den låga statsskulden

När den svenska nettostatsskulden (skulder minus finansiella tillgångar) var som störst 1995 var den 22,8 procent av BNP. EU snittet låg då på 55 procent. År 1999 var Sverige är nere i tio procent, medan EU-snittet var 58 procent.
OECD, Economic Outlook dec 1999, tab 35 / ETC 000501

Offentlig sektor

Hellre privat än effektivt?

Om du är amerikan dör du tidigare och får stå ut med handikapp under större delar av livet än om du kommer från något annat utvecklat land.
WHO / DN 000605

I USA går en dubbelt så stor andel av BNP som i Sverige till sjukvården.
Henrekson, Magnus och Lundgren, Nils (2001), "Välfärdsstaten mot sammanbrott", DN Debatt 010415

USA lägger ner 5,8 procent av sin BNP på offentliga hälsoutgifter, och ytterligare 7,3 procent på privata hälsoutgifter. Motsvarande siffror för Sverige är 6,7 och 1,3.
HDR 2001 s 158, statistiken avser år 1998

Ger privatisering högre kvinnolöner?

Skillnaderna mellan kvinnor och män med samma utbildning är större inom privat än inom offentlig sektor, även inom samma yrken. I den kommunala förvaltningen tjänar de män som är ekonomer 5 procent mer än de som är kvinnor och i den statliga är siffran 6 procent, men i den privata sektorn är den hela 18 procent. Socialsekreterare tjänar lika mycket oberoende av kön, men de män som arbetar som socionomer i den privata sektorn tjänar 19 procent mer än de av sina kolleger som är kvinnor.
Agnes Wold i DN 010723, utgår från SACO:s lönestatistik

Arbetsvillkor

Monotona arbeten

37 procent av männen och 44 procent av kvinnorna upprepade 1999 samma arbetsmoment många gånger per timme under halva arbetstiden. Det är en ökning sedan 1993, då siffrorna var 33 respektive 40 procent. År 1995 upprepade 22,3 procent av alla arbetande enbart samma arbetsmoment minst två gånger per minut under minst halva arbetstiden. År 1999 hade andelen stigit till 23,7 procent.
Arbetsmarknadsstyrelsen och SCB: "Arbetsmiljön 1999", 2000, och "Arbetsmiljön 1995", 1996 / Mikael Nyberg: "Kapitalet.se", Ordfront förlag 2001, s 228 och 430f

Andelen anställda med enformiga arbeten i Sverige låg konstant kring 20 procent mellan 1968 och 1991. Samtidigt ökade andelen arbeten som inte var enformiga men däremot psykiskt ansträngande från knappt 30 procent till över 40 procent.

SCB / Mikael Nyberg: "Kapitalet.se", Ordfront förlag 2001, s 226

Tillfälliga anställningar

96 procent av befolkningen föredrar en fast anställning framför ett tillfälligt jobb. Bara 25 procent av de som har fast jobb, men i ett annat yrke än de önskar, är beredda att lämna sin tjänst för en tillfällig anställning i det önskade yrket.

Professor Gunnar Aronsson vid Arbetslivsinstitutet / DN 981120

Av ungdomar 20-24 år hade 72 procent av kvinnorna och 81 procent av männen fast anställning 1990. Siffrorna för 1998 var 43 respektive 63 procent.

SCB / Arena #3/1999

62 procent av de som är tidsbegränsat anställda och 36 procent av de som har ett fast jobb vill ha ett annat jobb, byta eller arbetsplats eller båda delarna. 52 procent av de som har tidsbegränsad anställning i ett jobb de vill ha skulle föredra ett fast jobb även om det vore i ett annat yrke.

Undersökning av Gunnar Aronsson vid Arbetslivsinstitutet / DN 000309

TVå undersökningar som genomförts av tidskriften Arbetsmiljö, med några års mellanrum, visar att praktiskt taget alla visstidsanställda – 96 procent – skulle föredra en fast anställning. Liknande resultat finns från en mängd studier.

Nelander och Bendetcedotter 2001 s 19

Antalet juridiska varianter av tidsbegränsade anställningar har ökat från 3 när LAS infördes 1974 till 11 idag.

SOU 1999:139 s 56 / Kurt Juesjö: "Offentlig upphandling", LO 2000, s 48f

Det finns ett generellt samband mellan små arbetsplatser och visstidsanställningar - det är särskilt bland de minsta arbetsplatserna som andelen visstidsanställda är hög.

Nelander och Bendetcedotter 2001 s 18

1989 hade 25 000 personer i Sverige projektanställning. 1998 hade antalet ökat till 105 000.

SCB / DN 990719

Det öppna samhället

Över en miljon förvärvsarbetande svenskar har på senare år blivit försiktigare med att yttra sig kritiskt om sina chefer, enligt en opinionsmätning DN lät göra 1998. Kvinnor och åldersgruppen 15-59 år var överrepresenterade.

DN 981107

Endast 17 procent av tjänstemännen i privat sektor uppgav att alla kunde tänka och tycka helt fritt på deras arbetsplats i en TCO-undersökning från 1998. För offentligt anställda tjänstemän var siffran 14 procent.

DN 981108

42 procent av svenskarna tycker att människors egna idéer och tankar inte tas till vara i arbetslivet. 22 procent menar att det otrygga arbetsklimatet är det största hindret för att skapa kreativa arbetsplatser.

Gallupundersökning på uppdrag av TCO / DN 990719

Intensifieringen av arbetstakten

I en undersökning gjordes 1999 av personer som haft samma arbete de senaste 5 åren uppgav 68 procent att arbetstakten hade ökat. Bara 4 procent svarade nej på den frågan. År 1995 svarade 59 procent ja och 5 procent nej på samma fråga.

I undersökningen från 1999 anser 60 procent att de har alldeles för mycket att göra. Över en tredjedel tvingas varje vecka att korta luncher, arbeta övertid eller ta med arbete hem. Det är en kraftig ökning sedan 1989.

Undersökningen visar också att utrymmet för att själv bestämma arbetstakten, lägga upp arbetet eller ta korta pauser för att prata med arbetskamrater har minskat.

Arbetskyddsstyrelsen och SCB: "Arbetsmiljön 1999", 2000, och "Arbetsmiljön 1995", 1996 / Mikael Nyberg: "Kapitalet.se", Ordfront förlag 2001, s 228

Andelen högstressarbeten steg från 13 procent 1981 till 17 procent 1991. Ökningarna gällde alla grupper utom manliga lägre tjänstemän. De stora förskjutningarna gällde kvinnor i underordnad ställning, t ex undersköterskor: Andelen högstressarbeten bland kvinnliga kvalificerade arbetare gick upp från 8 procent till 31 procent.

Mikael Nyberg: "Kapitalet.se", Ordfront förlag 2001, s 226

Övertid

På frågan om de under den senaste veckan arbetat gratis övertid åt sin arbetsgivare svarade 7 procent av kvinnorna i Sverige, och 14 procent av männen, ja. Det var åtta gånger vanligare bland medlemmar i Saco än bland LO-medlemmar.

Arbetslivsinstitutet / DN 970428

Poängen med facket

Undersökningar från USA visar att lönerna i de företagsdelar där man har kollektivavtal och facklig verksamhet ligger ca 20 procent högre än i de oorganiserade.

SOU 1999:139 s 56 / Kurt Juesjö: "Offentlig upphandling", LO 2000, s 113

Varannan TCO-medlem har stresssymptom som nackont och orolig mage.

TCO / DN Debatt 990612

De som arbetar på småföretag sjukskriver sig inte gärna. Trots sjukdom och skador tar de sig pliktstroget till sin arbetsplats.

På småföretagen är kunskaperna om förebyggande åtgärder för personalens hälsa ofta bristfälliga. Dessutom är få av de mindre företagen anslutna till företagshälsovård.

Studie vid regionsjukhuset i Örebro / Avisen 981121

Arbetslöshet

En billig arbetskraftsreserv

41 procent av alla deltid arbetande, LO-anslutna kvinnor i åldern 16-24 år jobbar mindre än vad de egentligen vill.

LO-rapporten "Förändring av arbetstider och anställningsformer på olika delar av arbetsmarknaden" / Arena #3/1999

Av LO:s deltidanställda kvinnor är det 60 procent som skulle vilja arbeta mer än de gör. Totalt är det 175 000 kvinnor och 65 000 män som skulle vilja arbeta mer än de gör.

Nelander och Bendetcedotter 2001 s 36ff

81 procent av de arbetslösa avskyr att vara arbetslösa. 93 procent tycker att det är mycket viktigt att ha ett arbete, och 77 procent säger att arbete är bland det viktigaste i livet. Detta i en stor studie omfattande 3 500 arbetslösa utförd av forskare i Umeå 1999.

Resultaten varierar mycket lite med ålder, utbildning och medborgarskap. Hur lång tid man har varit arbetslös spelar ingen roll alls. Arbetslösa som är unga, saknar nordiskt medborgarskap eller har många arbetslösa vänner uppger i något högre utsträckning än andra att det är viktigt att ha ett arbete.

DN 990503

Också ett sätt att bekämpa arbetslösheten

Mellan 1991 och 1997 minskade antalet kommunalanställda med cirka 150 000 personer. Svenska Kommunalarbetsförbundet (1999), "Välfärdsprogrammet", antaget vid förbundsstyrelsen i Kalmar den 1-2 juni 1999, s 20

Vems jobb försvinner?

Totalt sett utgör kvinnor omkring 80 procent av de anställda i landsting och kommuner.

Ds 2000:49 s 132

De skulle lika gärna kunnat få arbeta

År 1995 var de totala offentliga kostnaderna för arbetslösheten 153 miljarder kronor. Teoretiskt skulle de pengarna ha räckt till för att ge alla arbetslösa ett fast jobb inom kommuner och landsting. Det handlar om uteblivna skatteintäkter och kostnader för A-kassa, bostadsbidrag, socialbidrag och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Samma arbetslöshet innebar dessutom en utebliven produktion värd 166 miljarder kronor.

Lars Behrenz & Lennart Delander, nationalekonomer vid högskolan i Växjö / TT / Metro 980603

Inte ens OECD tror på det

Enligt en studie av arbetsrätten i olika OECD-länder som självaste OECD publicerade sommaren 1999 har arbetsrättens utformning inga större effekter på vare sig sysselsättningen eller arbetslösheten i ett land.

Riksdagens finansutskott i 2001/02:FiU1

Få samband i ekonomisk teori har studerats så omfattande som kopplingen mellan löner och sysselsättning. Enligt både OECD och ILO har vare sig låga löner eller stora löneskillnader något samband med en högre sysselsättning.

"Att vända på stenar", LO 1996, s 32f

Feminism

I Sverige utgör män...

- 67 procent av landshövdingarna
- 54 procent av statssekreterarna
- 50 procent av statsråden
- 77 procent av myndighetscheferna
- 77 procent av justitieråden
- 57 procent av riksdagsledamöterna
- 81 procent av regeringsråden
- 73 procent av överåklagarna
- 87 procent av polischeferna
- 100 procent av chefsredaktörerna

Expressen / Belinda Olsson & Linda Norrman Skugge: "Fittstim", DN Bokförlag 1999

84 procent av poliserna i Sverige är män.

DN 990309

I den privata sektorn är 80 procent av cheferna män, medan 60 procent av de anställda är män. I den offentliga sektorn är 60 procent av cheferna män medan bara närmare 30 procent av de anställda är det.

SCB: "På tal om män och kvinnor" 1998 / DN 980820

Vid riksdagsvalet 1998 fick 11 procent av kvinnorna och 19 procent av männen personröster.

SCB:s På tal om kvinnor och män 2000

Kvinnor inom LO tjänar i genomsnitt 84 procent av vad männen gör. Samma siffra för TCO är 78 procent och för Saco 76 procent.

LO:s utredningsenhet / DN 990309

Det kallas arbetsdelning

Bara 13 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna och 11 procent av männen arbetar idag i jämställda yrken, dvs yrken som inte är utpräglade mans- eller kvinnoyrken.

SCB:s På tal om kvinnor och män 2000

Ändrar sig knappast över en natt

Ungefär 80 procent av alla som examinerades från en högskoleutbildning inom undervisningsområdet 1998/99 var kvinnor, och nästan 90 procent av alla som examinerades inom vård och omsorg.

SCB:s På tal om kvinnor och män 2000

Lika lön för lika kön?

Enligt UNDP:s statistik tjänar kvinnor i Sverige fortfarande bara 68 procent av männens löner.

HDR 2001 s 214

Även efter att hänsyn tagits att kvinnor och män har olika ålder, utbildning, finns på olika sektorer och tillhör olika yrkesgrupper, kvarstår löneskillnader mellan kvinnor och män. I den privata sektorn tjänar kvinnor fortfarande bara 90 procent av männens löner, och i landstingen 93 procent.

SCB:s På tal om kvinnor och män 2000 s 72

Trots att kvinnor har tagit igen männens försprång i utbildningslängd och arbetslivserfarenhet, har lönegapet varit i det närmaste konstant de senaste 20 åren.

SOU 2001:53

Ända fram till mitten av 1960-talet existerade det uttryckligen särskilda kvinnolöner. Först 1960 togs de bort ur huvudavtalet mellan LO och SAF, efter en envis kamp från LO:s kvinnor.

"Feminismens teori och praktik", vänsterpartiet 2001, s 46

...och så dagens övertid

Fortfarande utförs nära två tredjedelar av det obetalda arbetet av kvinnor. Det upptar 33 timmar per vecka för kvinnor och 20 timmar för män. Totalt sett arbetar kvinnor och män lika mycket, men skillnaden är att kvinnor arbetar mer obetalt och män mer betalt.

SCB:s På tal om kvinnor och män 2000

Kvinnorna står för 82 procent av det obetalda hushållsarbetet.

SOU 1998:6

Bara 10 procent av dagarna med föräldrapenning för vård av barn tas ut av män, vilket ändå är betydligt mer än de 0 procent statistiken för 1974 visade upp.

SCB: "På tal om män och kvinnor" 1998 / DN 980820

14 stycken, eller 1,4 procent, av Sveriges 500 största företag med dotterbolag (totalt 886 bolag) har en kvinna som VD.

Veckans Affärer / SvD 990325

År 1998 betalade 29 procent av männen över 20 år och 9 procent av kvinnorna statlig inkomstskatt.

Skattestatistisk årsbok 2000 s 53

Genussystemets ekonomi

Män äger 58 procent av nettoförmögenheten i Sverige.

SCB: "Reavinster och reaförluster 1999", Rapport 2001, s 35

Drygt 60 procent av skatterna i Sverige tas idag ut av män.

Statistik från SCB

Skam den som ger sig

1982 publicerades en artikel i tidskriften Science som stöder påståendet att kvinnor har större hjärnbalk, "bredband i hjärnan". Drygt 40 studier har sedan misslyckats med att upprepa resultaten.

Genus #2/2000

Internationellt

Medellivslängd

Förväntad livslängd vid födseln, andel läskunniga över 15 år och spädbarn dödlighet per 1000 födda.

Sverige	79,3 år	100%	3
USA	76,5 år	100%	7
Kuba	75,7 år	97%	6
Latinamerika	69,3 år	88%	32

HDR 2001 s 166, 169, 177, 238

I Latinamerika arbetar 20 miljoner barn under 15 år varje dag inom den informella sektorn, t ex med gatuförsäljning. Då är barnprostitutionen inte inräknad.

ILO / Norrskensflamman 991118

Kapitalismens välsignelse

Enligt en rapport från polska finansdepartementet sjönk BNP mellan 1989 och 1997 för alla de östeuropeiska f d COMECON-länderna utom Polen.

ETC #5/1998

1,4 miljarder människor lever på mindre än 1 dollar om dagen. Världens årliga militärutgifter är 15 gånger större än deras sammanlagda årliga inkomst.

UNDP: Human Development Report 1998 / ETC #1/2002

Varje år dör elva miljoner barn av sjukdomar och undernäring. Närmare fem miljoner skulle kunna räddas med bättre utbyggd sjukvård och ett förbättrat näringsintag, bland annat genom amning.

WHO / Metro 980910

70 procent av dödsfallen i u-länderna beror på lunginflammation, diarré, mässling, malaria eller undernäring.

WHO / Metro 980910

Bara 10 procent av den globala forskningen inom hälso- och sjukvård fokuserar på sjukdomar som 90 procent av jordens befolkning lider av.

HDR 2001 s 39, 109-110

Enligt FN beror nöden inte alls på att det råder brist på livsmedel eller rent vatten i världen. Tvärtom finns det mer än någonsin. Problemet är att det som finns fördelas så ojämnt. Enligt FN:s beräkningar skulle hela jordens grundläggande behov av mat, dricksvatten, utbildning och sjukvård kunna täckas av en fyraprocentig skatt på världens 225 största förmögenheter.

Le Monde Diplomatique, november 1998 / etc.se 981219

De 80 fattigaste länderna sänkte sin BNP per capita mellan 1989 och 1999.

UNDP / DN 990713

Antalet fattiga - de som lever på mindre än 4 dollar per dag - har fortsatt att öka i absoluta tal, och nådde 1999 över 1,5 miljarder människor.

Världsbanken / DN 990502

Joseph Stiglitz, f d chefsekonom på Världsbanken, hävdar att det var på grund av proteströrelserna världen över som läkemedelsföretagen blev tvungna att backa för Tredje världens krav på att få tillverka egna AIDS-mediciner.

Gregory Palast: "IMF and World Bank meet in Washington", BBC Newsnight 010427 / gregpalast.com 020205

Världens 200 rikaste människor hade år 1999 samlade tillgångar på runt en biljon dollar.

Forbes / SvD 990622

Världens rikaste 200 personer mer än fördubblade sina tillgångar mellan 1995 och 1999.

UNDP:s Human Development Report 1999 / Norrskensflamman 990805

Givmilda västvärlden

De utvecklade länderna ger sammanlagt 0,22 procent av sin BNP i bistånd.

HDR 1999 / Norrskensflamman 990805

Det enda land som uppfyller FN:s rekommendation om att ge 1 procent av sin BNP i bistånd är Danmark. Sverige ger 0,7 procent och USA ger 0,1 procent.

HDR 2001 s 190, statistiken avser år 1999

Aldrig till krigförande länder

Under 80-talet var Jugoslavien den tredje största köparen av svenskt krigsmateriel. Bosniska styrkor myntade under konflikten begreppet "Boforsdöden" om de svenska kanonerna.

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, faktablad 6, 960430

Bofors levererade under 80-talet via ett italienskt företag sprängmedel avsett för minst 1,3 miljoner minor till Irak. En del av dessa minor spreds sedan i de norra, kurdiska delarna av landet.

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, faktablad 8, 960430

På tal om USA

Världens rikaste land

År 1997 var det 15 procent av barnen i USA som inte fick tillräckligt att äta. År 1998 var samma siffra 20 procent.

DN 000516

Realinkomsterna minskade för 80-90 procent av amerikanerna mellan 1989 och 1995.

Wolfman/Colamosca: "The Judas Economy - The Triumph of Capital and the Betrayal of Work", Addison-Wesley Publishing Company Inc. 1997

Cirka 10 000 anställda avskedas varje år i USA för att de försöker bilda en fackförening.

AFL-CIO / SvD 990620

Det som är fackanslutna i USA tjänar mer än de som inte är det, men omkring 10 000 anställda om året får sparken från sina jobb för att de försöker organisera fackföreningar. De flesta amerikanska löntagare kan avskedas på fläcken utan att arbetsgivaren behöver ange något skäl.

DN 000924

75 procent av amerikanerna tycker att näringslivet har fått för mycket makt över för många aspekter av deras liv. 73 procent tycker att cheferna i företagen får för mycket betalt.

Business Week / Affärsvärlden 001004

Antiterrorism på export

Amerikanska vetenskapsförbundet visade att USA mellan 1991 och 1993 exporterade tortyrredskap för mer än 27 miljoner dollar till 57 länder, många kända för brott mot de mänskliga rättigheterna. Tumskrivar, fotjärn, handbojor och elchocksvapen är exempel på den utrustning som exporterats.

Amnesty Press #5/1998

År 1988 stod USA för 16 procent av världens vapenhandel. År 1998 var nivån 68 procent - en fyrdubbling. I 90 procent av 1993 och 1994 års konflikter hade en eller flera parter erhållit amerikanska vapen eller militär teknologi före krigsutbrottet. Enligt Demilitarization for Democracy-projektet säljer USA vapen för 10 miljarder dollar till icke-demokratiska länder, varje år.

DN 981220

De tre rikaste människorna i USA har tillsammans en större förmögenhet än den samlade BNP:n för världens 48 fattigaste länder.

Världsbanken / DN 000101

George W Bush hade en kampanjbudget på 447 miljoner dollar, drygt 25 procent mer än den demokratiska presidentkandidaten Al Gore.

Gregory Palast: "Bush family finances: Best democracy money can buy", The London Observer 001126 / gregpalast.com 020205

Landet där vem som helst kan bli rik

Av de som var lågavlönade i Sverige 1986 var det 58 procent som hade lyckats öka sin lön 5 år senare. I USA, där andelen lågavlönade var mer än 5 gånger så stor, var samma siffra 27 procent.

Peeter-Jaan Kask: "Success Story?", LO 1998, en delrapport från LO-projektet Ökad Sysselsättning, s 25. Ursprungligen från OECD Employment Outlook 1996. Som lågavlönad definierades den som tjänade mindre än 65 procent av medianinkomsten.

Land of the Free

Under 1998 fanns det nära två miljoner manliga fångar i USA. Antalet fördubblades nästan under 1990-talet.

SvD 990530

Nästan en fjärdedel av alla världens fångar sitter i USA.

ETC #4/1999

Den gamla fascismen

Var kom Hitlers väljare ifrån?

I Tyskland växte det nationalsocialistiska partiet från 2,5 procent av rösterna 1928 till 43,9 procent 1933. Under samma period minskade det konservativa Tysknationella Folkpartiet från 14,2 procent till 8,0. Det katolska Centrumpartiet minskade marginellt, från 15,4 till 15,0. Socialdemokrater och kommunister sjönk från 40,5 procent till 30,6.

Valdeltagandet ökade under de här åren från 75 procent 1928 till 89 procent 1933. Detta innebär att Centrumpartiet ökade sitt röstantal och att socialdemokrater och kommunister i stort sett fick lika många väljare 1933 som 1928. De liberala mittenpartierna däremot raderades i stort sett ut trots det ökade valdeltagandet: De fick 27,5 procent av rösterna 1928 och bara 2,5 procent 1933.

Aftonbladet 000228

Fascism - en lönsam affär

Kapitalinkomstens, industriprofitens och handelsprofitens andel av den tyska nationalinkomsterna steg från 17,4 procent år 1932 till 26,6 procent 1938.

Gunnarsson, Gunnar: "Fascism och klassherravälde", 1983

Profiten för samtliga industri- och handelsföretag i Tyskland steg från 6,6 miljarder mark 1933 till 15 miljarder 1938. Siemens omsättning fördubblades, den tredubblades för Krupp och Mannesmann-Röhrenwerke, sexdubblades för Phipil Holzmann AG och tiodubblades för Deutche Waffen- und Munitionsfabriken AG. De tyska aktiebolagens kapital steg från 18,75 miljarder riksmark år 1938 till mer än 29 miljarder vid slutet av 1942.

Gunnarsson, Gunnar: Fascism och klassherravälde, 1983

De lägsta lönerna i Hitlertyskland sjönk med mellan 25 och 40 procent (i Italien med 50 procent) de närmaste åren efter 1933, och börsvinsterna gick i taket.

Michael Parenti: "Blackshirts and Reds" / Norrskensflaman 981203

Sveriges nationella sturmabteilung

När Hitler tog makten i Tyskland applåderades det ivrigt från Högerpartiets ungdomsförbund SNU, Sveriges Nationella Ungdomsförbund. De bildade en egen "sturmabteilung", började marschera med armbindlar och fick tre av partiet riksdagsmän med sig. Högerpartiet bildade istället ett nytt ungdomsförbund, det som idag är MUF.

TLM #3/1994, s 12

Pinochets ekonomiska mirakel

År 1973, när general Augusto Pinochet tog makten i Chile i en CIA-stödd kupp, var arbetslösheten där 4,3 procent. 1983 hade den stigit till 22 procent.

År 1970 levde 20 procent av Chiles befolkning i fattigdom. År 1990 var siffran 40 procent.

Gregory Palast: "Tinker Bell, Pinochet and the fairy tale miracle of Chile", The London Observer 981122 / gregpalast.com 020213

Sverigedemokraterna

Några partier Sverigedemokraterna har samarbetat med:

- MSI-Trikolorflamman i Italien, som har sina rötter i Mussolinis parti och leds av en ideolog till en av 1960-talets italienska högerextrema terroristgrupper.
 - Vlaams Blok i Belgien, som vill förbjuda fackföreningar och begränsa de medborgerliga rättigheterna till personer med "rätt arv och blodslinje".
 - SRS i Serbien, som samarbetade med Milosevics, förespråkade etnisk rensning och vars medlemmar ofta deltog i väpnade milisgrupper.
 - Narodna Strana, Slovakien, som fortfarande försvarar Hitlers lydregim där under andra världskriget.
 - MIEP i Ungern, som säljer Mein Kampf och hävdar att judarna förbereder en militär ockupation av landet.
- Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 318

Den skinnskalle som togs av polisen med en skarp handgranat på vänsterpartiets 1 maj-firande i Stockholm 1993 var med i Sverigedemokraternas partistyreelse 1991, och tredjenamn på deras kommunlista där i valet. En av de som greps vid samma tillfälle var då ordförande i SDU, och fortsatte vara partimedlem ända fram till 1997.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 131 och 148

SD - konspirationsteoretikerna

Sverigedemokraterna har bland annat påstått att den internationella kvinnodagen, 8 mars, inrättades av "marxistilluminater" på en hemlig kongress 1907.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 268 och 277

Även om de vill tona ner det, är de antisemitiska dragen starka i Sverigedemokraterna. När en del av Sverigedemokraternas medlemmar gick ur och istället bildade Hembygdspartiet, anklagades de till exempel för att vara judar.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 261

Blir det någon kvar?

I sina radiosändningar har Sverigedemokraterna krävt att första, andra och till och med tredje generationens invandrare ska utvisas till det land "dom kommer ifrån", tillsammans med "hela släkten".

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 268

Sverigedemokraternas ordförande Mikael Jansson säger sig inte vara rasist, men har aldrig kunnat svara på varför han då 1994 tog plats i Sverigedemokraternas styrelse, där var tredje medlem hade direkta kopplingar till nazistiska rörelser.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 163ff

Hot mot vilka?

Sverigedemokraterna har pekat ut en lång rad organisationer som "hot mot demokratin". För att ta några exempel: Amnesty International, Arbetssskadades, långtidssjukas och arbetslösas förening, Elevorganisationen, Exit, Fältbiologerna, Homosexuella socialister, Internationella Kvinnoföreningen för Fred och Frihet, Jehovas Vittnen, LO, Patrick Nadjis vänner, Rädda Barnen, Röda Korset, TCO, Unga Rörelsehindrade, Ungdom Mot Rasism och nykterhetsföreningen Verdandi.

Däremot har de aldrig pekat ut en enda nazistisk organisation som något hot mot demokratin.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 240ff

Minst 21 olika Vit Makt-band har marknadsförts i Sverigedemokraternas tidningar. Bland annat recenserades ett av de grävsta, Brigad Wotan, i SDU-bulletinen med kommentaren att "samtliga texter är nationella". En del av dem har fungerat som dragplåster vid fester arrangerade av sverigedemokraterna. Flera sverigedemokrater har också drivit vit makt-bolag som tjänat pengar på att sälja nazistmusik över postorder. Ett av bolagen, Svea Musik, använde till och med sverigedemokraternas postbox.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 292 och 295f

Ett parti för kyrkovalet

SDU lanserade 1993 "blotet" igen, en tradition som hyllats av många svenska fascistiska rörelser genom åren. Det går ut på att man, utstyrd i vita dräkter, offerar ett avhugget grishuvud till gudarna.

Stieg Larsson och Mikael Ekman: "Sverigedemokraterna", Ordfront förlag 2001, s 302

Miljö

KRAV räckte kanske inte

År 1999 odlades nio procent av den totala åkerarealen i Sverige ekologiskt.

Metro 990705

Klass och miljö

Studier gjorda på 1970- och 80-talet visade att en 10 ggr större disponibel inkomst gav ungefär 10 ggr så stor energiförbrukning.

Olof Eriksson: "Omvända världen", TLM nr 1/2000, ISBN 91-973824-0-X, s 123

En svensk medelinkomsttagare förbrukar 2,5 gånger mer energi än en genomsnittlig zimbabwier. En svensk höginkomsttagare använder i sin tur 2,5 gånger mer energi än medelinkomsttagaren.

Karin Gregow: "Hur många svenskar tål världen?", SNF 2000, s 12

Sverige - föregångslandet?

Sveriges ekologiska fotavtryck uppgår till 7,2 hektar per person. Det betyder att om alla levde som vi svenskar gör, skulle vi behöva tre jordklot till. USA är först på listan över de länder i världen som har störst fotavtryck, och Sverige kommer på sjätte plats.

Karin Gregow: "Hur många svenskar tål världen?", SNF 2000, s 17

Hellre där än här?

De varor och tjänster som Sverige importerar ger upphov till ungefär dubbelt så stora utsläpp av koldioxid och svaveldioxid i de länder där de producerats, än vad vår export ger upphov till här.

SCB Rapport 2000:5 s 7f

Nästan hälften av de koldioxidutsläpp som sker i Sverige är en del av produktionen för export, och 60 procent av de koldioxidutsläpp som den svenska förbrukningen ger upphov till sker utomlands.

SCB Rapport 2000:5 s 8

Övrigt

Utbildning lönar sig

För varje utbildningssteg - från grundskola till 2-årigt gymnasium till 3-årigt gymnasium till kort högskoleutbildning (under tre år) - ökar månadslönen med en dryg tusenlapp. Men att utbilda sig mer än tre år på universitet höjer i ett slag lönen med drygt fyra tusen, och den som har genomgått forskarutbildning kan se fram emot ytterligare nästan åtta tusen i månaden.

DN 990831. Siffrorna är genomsnitt för 1996.

Myterna om ungdomar

60 procent av de som är mellan 16 och 29 år kan tänka sig att gå med i ett politiskt parti, att jämföras med 67 procent för de mellan 35 och 74 år.

Av den första gruppen kan 65 procent tänka sig att aktivera sig politiskt. Med andra ord är det bara 5 procent av ungdomarna som bara kan tänka sig att arbeta politiskt utanför partierna.

Över hälften av ungdomarna föredrar ett ekonomiskt jämlikt samhälle framför ett samhälle där flitiga och dugliga premieras, vilket är mer än för de äldre.

Ungdomsstyrelsens studie "Ny tid - Nya tankar?", omfattande 5000 ungdomar och ett större antal äldre / Norrskensflamman 980416

Under folkomröstningen om EU 1994 förfogade ja-sidan över ungefär tjugo gånger så stora resurser som nej-sidan. Det privata näringslivet satsade närmare en miljard kronor på att övertala folk att rösta ja.

Rune Premfors, professor i statskunskap på Stockholms universitet / Norrskensflamman 991118

Av den svenska morgonpressen är 81,5 procent borgerlig, 11,7 procent socialdemokratisk och endast 6,8 procent betecknas som övriga.

Ordfront #6/1999

De 20 domar som utdelades för våldsamt upplopp under 1994-2000 gav i genomsnitt drygt 1 månads fängelse. De 27 domar som utdelats för samma brott under EU-toppmötet har lett till i genomsnitt drygt 21 månaders fängelse.

Erik Wijk: "Göteborgsmål upp i Högsta domstolen", Yelah v 6 2002

De satsar på kvalitet

En tredjedel av priset för ett par av Nikes sportskor går till marknadsföring.

Gregow, Karin, "Hur många svenskar tål världen?", Naturskyddsföreningen förlag 2000, s 85

10 procent av invånarna i Sverige håller med om påståendet att de "tycker om att titta på TV-reklamen".

Media in Mind / Metro 000410

Antikommunismen

Karl Marx valdes 1847 till vice ordförande i Demokratiska sällskapet för alla länders förenande.

Franz Mehring: "Karl Marx - hans livs historia", 1918, s 211

Folkpartiet och Haider

Mellan 1979 och 1993 var det främlingsfientliga, österrikiska partiet FPÖ, Freiheitliche Partei Österreich, medlem i Liberala Internationalen. Partiet är mest känt för sin frontfigur, Jörg Haider, och för att de har flera SS-officerare och andra nazister i ledningen.

Folkpartiet, som också är medlemmar i Liberala Internationalen, gillade inte beslutet att låta dem bli medlemmar, men fann sig i situationen.

DN 991118

Terrorism och folkpartism

Den kommitté som planlade och utförde terrordådet mot tidningen Norrskensflamman under andra världskriget fick pengar från bland andra Skansenchefen Andreas Lindblom och ordföranden i folkpartiets Stockholmsavdelning Paul Wretlind.

Ordfront Magasin #6/1998

Vare sig moderaterna eller de svenska storföretagens organisationer stödde någonsin några av de politiska organisationer som bekämpade apartheidsystemet i Sydafrika. Däremot argumenterade de båda mot sanktionerna och mot det svenska stödet till ANC. Flera storföretag, däribland Volvo, Saab-Scania, Esab och Alfa-Laval, ägnade sig åt ett långtgående sanktionsbryteri.

TLM #3/1994, s 59

Klass och betyg

Högstadieskolornas genomsnittsbetyg för 1999 speglade nästan helt omgivningens status. Av de tio skolorna med sämst poäng låg alla utom en i invandrartäta områden runt de tre storstäderna.

Skolan med de högsta betygspoängen, Enskilda gymnasiets grundskola i Stockholm, låg mer än dubbelt så högt som skolan med de lägsta, Fittjaskolan i Botkyrka. Bäst betygskommun var Danderyd strax utanför Stockholm.

TT / SvD 990216

Naturens styggelser

Bland djuren är "avvikande" sexuella beteende inte undantag, utan tvärtom mycket vanligt. Till exempel är de flesta dvärgschimpanser bisexuella. Bland giraffer är det upp till 75 procent av individerna som inte alls deltar i reproduktionen, bland sjölejon ännu fler. En tiondel av paren hos de australiensiska svarta svanarna är manliga, och de tar inte bara ofta över ägg från andra par - de visar sig dessutom effektivare än de heterosexuella paren på att få ungarna att klara sig.

Bruce Bagemihl: "Biological Exuberance" / DN 990801

Sverige hade 1999 fällts sju gånger av FN-kommittén mot tortyr för brott mot förbudet att avvisa asylsökande till länder där de riskerar att utsättas för tortyr. Inget annat av de 40 länder som gett kommittén behörighet att kontrollera deras förhållanden har fällts så många gånger.

Svenska Amnesty / DN 990616